

L'HOME QUE CAIGUÉ DE LA LLUNA

El sol començava a perdre força i els menuts de l'aldea s'aplegaven al voltant del pou, com cada dia. Mentre els majors replegaven les eines de treball i amanién el sopar, els menuts esperaven ansiosament la tornada del vell Ukanaburu i el seu reduït ramat de cabres. Com sempre, Malika va ser la primera d'albirar-lo entre uns arbres llunyans, allà on el món començava a cobrir-se amb les primeres ombres de la nit.

—Ukanaburu!!!

El crit ressonà entre les cases d'adob, i la tropa inquieta de xiquets i xiquetes de totes les edats mamprenqué la boja carrera de cada dia a l'encontre del vell, que no apressava el pas perquè les cames, llargues i primes com branques d'un arbre antiquíssim, ja no li donaven més de si en aquelles hores. Ningú a l'aldea sabia exactament quants anys tenia Ukanaburu, però aquella pell de pergamí rostida a tots els sols i a totes les llunes, aquells ossos que amenaçaven de trencar-li-la a cada moviment, deien ben a les clares que havien de ser-ne molts. Els veïns discutien si havia nascut l'any de la gran sequera o l'any de la tempesta d'arena que sepultà el poble sencer, i molts deien que, de ben menut, el mateix

Ukanaburu havia plantat els baobabs gegantins que encerclaven el poble... El vell, per la seua part, no feia cap esforç per aclarir el misteri. D'una part, perquè li encantava ser protagonista de les discussions apassionades dels seus veïns. De l'altra, perquè ni ell mateix estava massa segur dels anys que tenia. Quan intentava comptar-los, en arribar a cent es marejava, tancava els ulls i decidia amb resignació deixar-ho per a un altre dia.

La tromba de menuts s'acostava ja, alçant un núvol de pols. Ukanaburu, com cada dia, deslligà amb parsimònia la carabassa seca que li servia de cantimplora i que portava tot el dia penjada del cinturó, colpejant-li a cada pas les cuixes magres. Amb un moviment lent i ben calculat l'enlairà, i la llançà després a la xicalla que s'apropava a tot córrer. Buima, una de les més menudes del grup, féu un bot de pantera i empomà la carabassa amb un crit d'alegria. Girà en redó amb la mateixa agilitat i volà de tornada al pou per omplir d'aigua fresca la cantimplora exhaurida, perseguida per les mirades d'enveja de tots els altres. Aquella nit tindria el privilegi de seure al costat d'Ukanaburu, de servir-li el sopar i d'oferir-li aigua de tant en tant, quan la veu rogallosa es fera difícil d'entendre fins i tot per a una audiència tan atenta.

Mentre Buima complia orgullosament amb el ritual d'omplir la cantimplora, els altres arribaren al costat d'Ukanaburu i s'apressaren a reunir les cames per tancar-les al corral, i a llevar la pols dels peus del vell amb fulles tendres, i a portar-lo entre tots a ocupar el seu lloc preferit, al peu de les palmeres, quasi a tocar del pou. El poble sencer s'aplegà en un tres i no res al voltant d'Ukanaburu, com feien cada dia, uns carregats amb criatures de bolquers, altres amb tot allò que calia per sopar a la fresca, a la llum de les estrelles. Després de moltes hores de calor sufocant, d'haver d'amagar-se a les cases d'adob per tal de fugir

de la cremor del sol, tots sentien com un regal aquella brisa suau, com un plaer la foscor humida de la nit.

Ukanaburu mastegà amb parsimònia tres o quatre mossos de la fruita que li oferia Buima, féu un parell de glops d'aigua fresca i donà per acabat el sopar, com cada dia. Sovint eren molts els qui insistien perquè menjara alguna cosa més, un bocí de carn, un grapat de dàtils, una mica de llet. Ukanaburu, però, bellugava el cap i deia que els vells s'alimenten d'aire i es nodreixen de records. Altres vells de l'aldea no hi estaven en absolut d'acord, i es ficaven al cos tot allò que els queia a l'abast de la mà. També en tenien, de records, però encara no hi havien trobat cap que tinguera la virtut d'omplir-los la panxa... Ukanaburu començà a parlar pausadament, com cada nit, amb un posat una mica distret, alçant de tant en tant el cap per contemplar un instant les estrelles, amb una calma calculada que encenia com la pólvora l'interès de tots aquells que l'envoltaven.

—Fa molts i molts anys, molt abans de la gran sequera, arribà al poble un foraster mig mort de fam i de cansament, i provocà un pànic tan gran entre la gent que molts pegaren a fugir cap al bosc i tardaren molts dies a tornar...

—I això per què, Ukanaburu?

Buima s'havia guanyat també aquella nit el privilegi de fer preguntes sense rebre males mirades de ningú, i no tenia cap intenció de deixar d'aprofitar-ho. Ukanaburu deixà anar entre dents una rialla breu.

—Perquè tenia els cabells rojos com el foc.

—Això no pot ser!

La protesta de Buima trobà immediatament ressò entre l'auditori. On s'havia vist mai un home amb els cabells del color del foc?

—Tan cert com que demà es farà de dia! —tornà a riure Ukanaburu—. Rojos com el foc, rojos com la sang... Els més valents s'ocuparen de gitar-lo i de llevar-li la pols i el fang que el cobrien, i estigueren molts dies vigilant el seu somni. Una vesprada, de sobte, l'home tornà en si, i, aleshores tornaren els crits i la por, i les fugides cap al bosc. Perquè aquell home tenia els ulls blaus com el cel del migdia!

Ara protestaven tots. Fins i tot aquells que podien imaginar un home amb els cabells de foc es resistien a creure en uns ulls com els que pintava Ukanaburu. De cap de les maneres!

—Tan cert com que demà es farà de dia! —tornà a riure Ukanaburu—. Blaus com el cel del migdia, com l'aigua del llac Haruru...

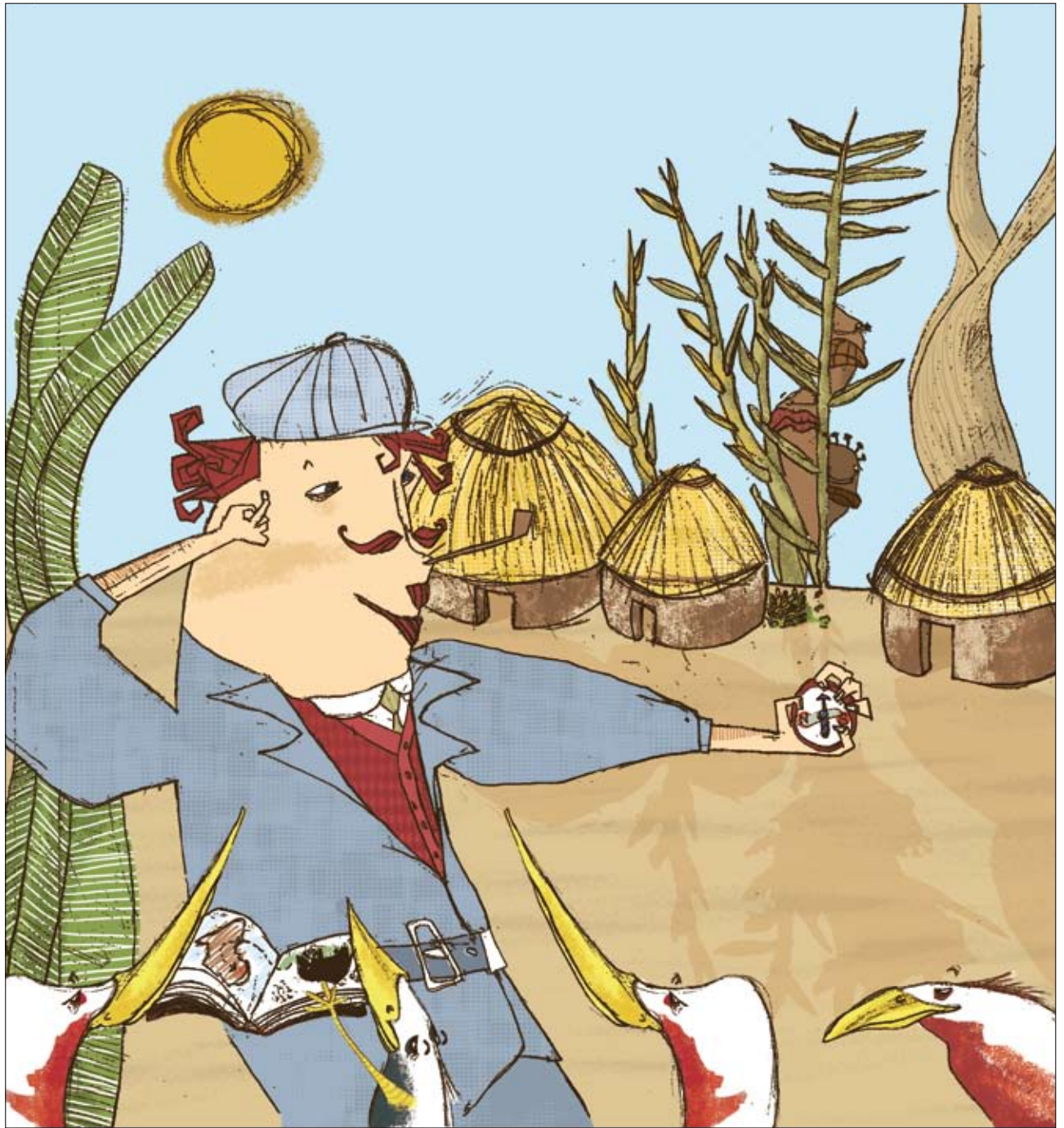
—Quina por!

Buima, que també hauria corregut cap al bosc sense dubtar-ho si s'haguera trobat al davant un home tan estrany, s'arraulí encara més contra les cames del vell, atemorida.

—Ell s'espantà també en trobar-se entre aquells desconeguts que semblaven bojos, no penseu que no... Començà a cridar en una llengua desconeguda i, entre aquell torrent de paraules misterioses, escoltaren una que repetia moltes voltes i que sonava paregut a «lluna». Tan paregut sonava, i tantes voltes va cridar-ho, que la gent del poble acabà per entendre allò que intentava dir-los... Tenien al davant un home caigut de la lluna!

—De la lluna?

El crit de Buima trencà la nit i espantà més encara l'auditori, que contenia l'alé i s'aguantava el cor amb les mans com si tingueren por que se'ls escapara del pit.

—Quina altra cosa podia explicar aquells ulls i aquells cabells, aquella vestimenta estranya i aquella llengua incomprendible? Li oferiren tota mena de coses de menjar i beure, perquè no sabien de què s'alimentaven els homes de la lluna, i s'alegraren molt de veure que menjava de tot i que ho feia amb ganes després d'un viatge tan llarg. Mentre menjava, la gent del poble es reuní per decidir com ajudar-lo a tornar a casa. No estaven segurs que un home de la lluna fóra capaç de viure gaire temps entre nosaltres, i no volien de cap manera que li passara res de dolent. Tot i que era estrofolari, semblava simpàtic i de bon natural... Per això bastiren una mena de catapulta gegant precisament entre aquelles dues palmeres —el dit punxegut d'Ukanaburu assenyalava a la seua esquena, i tots els ulls es clavaren en les esveltes palmeres, admirats—. L'home de la lluna, en veure la catapulta, es posà a cridar com un boig i tractà de fugir en direcció contrària.

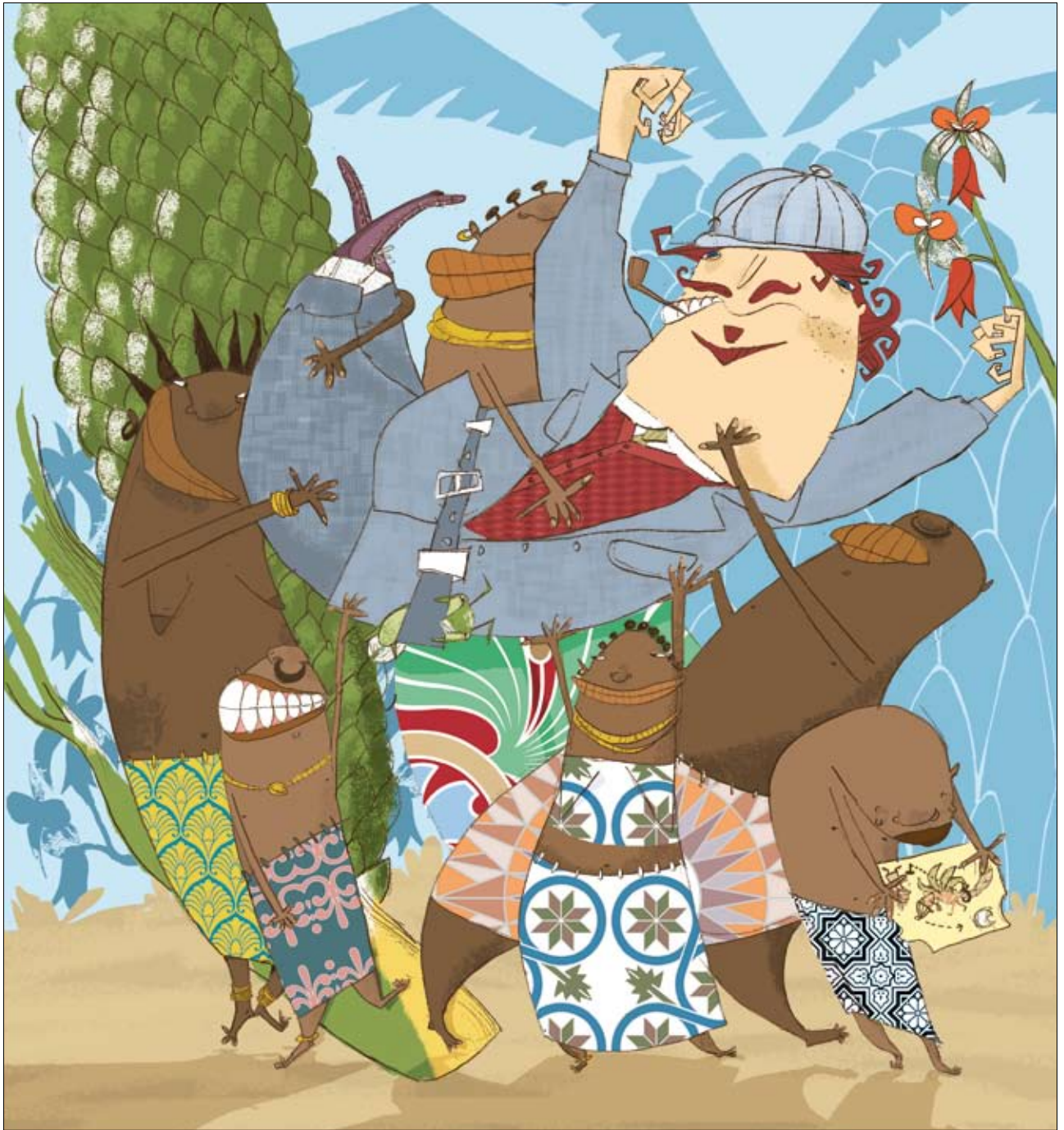
—Tenia por? —preguntà Buima amb una rialleta.

—I tanta! Com que calgué arrossegar-lo entre quatre forçuts... A la fi, però, l'home deixà de resistir-se i el feren seure en el punt precís per poder catapultar-lo a la lluna. Vinclaren les palmeres a tocar de terra, tensant les cordes tant com era possible, i es disposaren a tallar-les en sec per enviar l'home de la lluna de tornada a casa. Aleshores...

Ukanaburu estengué la mà per reclamar un glop d'aigua, gaudint de la tensió que es llegia clarament en tots els rostres.

—Què? —Buima, com els altres, es moria d'impaciència, però ella s'havia guanyat el dret a dir-ho en veu alta i se n'aprofitava.

—Aleshores arribà a tot córrer un grapat d'homes idèntics a l'home de la lluna, amb aquells ulls blaus com l'aigua i aquells cabells rojos com el

foc, amb la mateixa vestimenta estranya i cridant en aquella llengua impossible d'entendre. La nostra gent, que ja no els tenia por, s'alegrà en veure que l'home de la lluna no estava sol, però els preocupava no tindre prou corda per enviar tanta gent de tornada. Per sort, amb ells venia també un home d'un poble veí que, misteriosament, entenia l'idioma dels homes de la lluna...

—Com és possible? —s'astorà Buima—. Hi havia anat, a la lluna?

—Havia anat a la ciutat! —La rialla d'Ukanaburu estremia la nit, i el vell quasi s'ofegava—. Aquell grapat d'homes no venien de la lluna, sinó d'una gran ciutat a l'altra banda de la mar, allà on no arriben els ulls... El nostre foraster s'havia perdut del seu grup, i els altres el buscaven per tornar a casa en un vaixell que els esperava al port des de feia molts dies. S'acomiadaren de la nostra gent, agraïts de l'hospitalitat rebuda, i desaparegueren per on havien vingut mentre la gent del poble, una mica decebuda, tornava a desmuntar la catapulta i a enrotllar les cordes. Els feia il·lusió, això d'enviar un home a la lluna...

—Es quedaren sense saber si la catapulta funcionava... —es queixà Buima—. Quina llàstima!

—Encara som a temps d'esbrinar-ho, Buima! —El vell Ukanaburu es posava dret amb dificultats i somreia de gaidó—. Vols que fem la prova amb tu, a veure fins a on arribes?

Buima, espantada, fugí a buscar protecció entre els braços de sa mare entre les rialles de tots, i la reunió es dissolgué com una cullerada de sucre en la llet. Era ja nit tancada i, a l'endemà, calia matinejar. Aquella nit, però, els somnis de tota l'aldea estigueren plens d'homes amb ulls d'aigua i cabells de foc, i de catapultes gegants que arribaven molt lluny, molt més enllà de les estrelles.

▫ ELS CONTES D'UKANABURU ▫